

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 750. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708756205232/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

fortsat og udbredt den samme betragtningsmåde, der af teologer opfattedes som gudsfjendelig. – *en tidligere Lærer*: se Efterskrift s.646 om modellen, Drachmanns gymnasielærer på Metropolitanskolen og ven, litteraturhistorikeren Kristian Arentzen (1823-99). – *aforistisk*: i kort, tilspidset form. – *den milesiske Venus* el. Venus fra Milo: den berømte Afroditestatue fra øen Melos, opstillet i Louvremuseet i Paris. – *Koteri*: (litterær el. kunstner)klike. – *litterært Hakkelseskæveri*: at skære hakkelse i døgnets rejsestald er en betegnelse, oprindeligt i et digt 1861 af Carl Ploug, på journalistisk arbejde; videre om anmelderi o.lign. – *Sisyfusarbejde*: uendelighedsarbejde som det, hvormed Sisyfos straffedes if. græsk mytologi. – *sit Arbejde*: jf. Kr. Arentzens 8 bind lange værk *Baggesen og Oehlenschläger* (1870-78). – *i Ny og Nær*: titlen på en digtsamling af Vilh. Bergsøe (1867). – *Krøllepapir*: papir, der bruges til at sætte krøller, papillotter. – *Kikindiewelt*: (af ty.) grøn-skolling.

- 621 *Styverfængere*: personer, der kun er ude på pengefortjenesten ved fx litterært arbejde. – *Skælm*: bedrager; hos Holbek og Kjær (1969) nr. 3563. – *Nelsons Undskyldning*: den engelske søhelt admiral H. Nelson (1758-1805) førte angrebet på Københavns Red 2. april 1801; da hans foresatte, flådechefen H. Perker, signalerede til ham, at slaget skulle afbrydes, satte Nelson kikkerten for sit blinde øje; da han således var undskyldt for at se signalet, fortsatte han angrebet og vandt. – *en Fører*: Georg Brandes (1842-1927), hvis epokeskabende forelæsninger over *Hovedstrømninger*, påbegyndt nov. 1871, påhørtes af bl.a. Drachmann; jf. Efterskrift s.646. – *Og Sol (...) ned*: jf. Præd.Bog, kap.1, v.5. – *Iliaden blev til Odysseen*: af de to Homeriske heltedigte handler det første (i tidsskriftrykket fejlagtigt stavet *Illiaden*) om krig og erobring, det andet om den brydsomme og farefulde hjemrejse.

Af Ulf Brynjulfsens Papirer. (Et Kapitel af en større Roman)
»Der er en Ø i Livet«

- 622 *Der er en Ø i Livet*: citat fra Claras sang i Første Handling af Oehlenschlägers syngespil *Ludlams Hule* (1814), hvis 1. str. lyder: »Der er en Ø i Livet,/ Dens rette Navn er Elskovs Ø,/ Af steile Field omgivet,/ Midt i den bitte Sø./ Enhver, som hører Øens Fryd,/ Sig ønsker derhen, og iler derhen,/ Men kommer snart tilbage/ Med revne Seil igjen.« (*Poet.Skr.* udg. af F.L. Liebenberg, 14. Deel, 1859, s.21). – *den og den Ø*: skildringen er digtet over Drachmanns kærlighedshistorie (og hans senere første hustru Vilhelmine Erichsen) på Born-

- holm; men øen identificeres ikke nærmere i teksten. – *Heredes- eller Byfoged*: se n.t.s.613 – *Jus*: se n.t.s.615. – *Jagt*: se n.t.s.613. – *Trekro-
ner*: søfortet foran Københavns havn. – *oret*: fordærvet, mideholdigt.
– *Beskøjt*: tvebak. – *Schous Forordninger*: se n.t.s.613. – *Aagesens
Tingsret*: den københavnske juraprofessor Andreas Aagesen (1826-
79) holdt normgivende forelæsninger om formue- og ejendomsret
(tingsret) og udgav skrifter derom 1866ff. – *Byron (...) Heine*: se Ef-
terskrift s.657f.
- 623 *stik i Støvn*: direkte forfra. – *som en Columbus*: jf. s.625f.o. – *i en Folie*:
på en baggrund.
- 624 *Kirsten Pils Kilde*: se n.t.s.612. – *lagde bort fra*: styrede væk fra. – *Dig-
terne altid ville*: se Efterskrift s.682f. – *tyve Grader Reaumur*: svarende
til ca. 25° Celsius. – *Ulk(en)*: søulk, erfaren, barked sømand.
- 625 *Guanahani(s)*: den ø i Bahamagruppen, som Columbus nåede i 1492
og kaldte San Salvador. – *Varp*: trosse, fortøjningsreb. – *Fataleteter*:
fortrædeligheder. – *laa for Dræg*: lå for anker. – *Omen*: (af lat.) varsel.
– *Tomeroses Ø*: hvor man sov ligesom prinsesse Tornerose i brødrene
Grimms eventyr i deres *Kinder- und Hausmärchen* (1812-15). – *Sprøj-
tehuset*: brandstationen.
- 626 *Dyrehavsbakken*: sml. s.612f. – *Lyst (...) mørket bag*: se n.t.s.119. – *blis-
set*: med et lyst felt i panden. – *vates*: (lat.) profet, digter.
- 627 *Queue*: (af fr.) kø, billardstok. – *Pyramide*: en art billardspil. – *ret arti-
ge*: virkelig kraftige. – *Syhaniter*: livsnydere, nydelsessyge. – *pokulere-
de*: drak, svirede. – *(ganske) enkelte*: her formentlig i betydningen:
enkle. – *henkastede under en Mellemakt*: som Drachmanns digt »Sa-
kuntala» påbegyndt en teateraften i München 1876, tr. i romanen *En
Overkomplet* (1876). – *Heine (...) smaa Sange*: »Aus meinen grossen
Schmerzen/ Mach' ich die kleinen Lieder» lyder det i nr. 36 i afde-
lingen »Lyrisches Intermezzo» i Heinrich Heines *Buch der Lieder*
(1827). – *stadigt*: vedholdende. – *det stille Vand, den dybe Grund*: jf.
ordsproget »Det stille vand har den dybe grund».
- 628 *Pariserkommunen*: den kommunistiske opstand i Paris i forårsmåne-
derne 1871 blev blodigt nedkæmpet; nogle af de overlevende flygte-
de til London. – *en Vulkan*: Ætna på Sicilien, hvor Drachmann på en
ungdomsrejse havde en lignende oplevelse. – *meget skal (...) tilgivet*:
jf. Luk., kap.7, v.47.
- 629 *norske Kniv*: vel det samme som tollekniv, en bredbladet smittekniv;
måske med en hentydning til offer-scenen i 4.akt af Oehlenschlägers
Hakon Jarl hin Rige (1807). – *Dør ser De*: i denne adressering er beva-
ret et spor af den mundtlige fortællesituation i romanen, hvor Ulf

beretter for Henrik Gerhard under et besøg (I, kap.14). I romanen var der således ikke tale om »Papiers« (i tiden på dette tidsskrifttryk), hverken som skriftstykke eller oplæsning. Men Ulf's beretning blev udeladt ved trykningen, jf. Efterskrift s.681.